

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 14. aprila 1886.

Obseg: Razpis petih daril kranjskim konjerejcem. — Pravi čas oranja. — Kako ravnati z oziminami. — Rastlinsko življenje. (Konec.) — Gospodarske izkušnje. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Iz državnega zbora. — Gladstone in Irska. — Govor g. poslanca Pfeiferja v 49. seji drž. zbora dne 8. aprila pri proračunu trgovinskega ministerstva. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Razpis petih daril kranjskim konjerejcem.**

Podpisani konjerejski odsek c. k. kmetijske družbe kranjske razpisuje petero daril po 20 gold. kranjskim konjerejcem, kateri napravijo še to spomlad primerno ograjeni prostor za žebeta, ki meri najmanj 500 štirjaških metrov.

Ker bivanje žebet čez dan v tacih ogradah stori žebeta manj občutljiva proti vremenskim vplivom, njih zdravje krepkeje in njih hojo boljša, priporoča podpisani odsek konjerejcem, kateri hočejo izrediti lepe in dobre konje, napravo take ograde. V spodbudo temu razpisuje gori imenovana darila.

Konjerejci, kateri se hočejo potegovati za ta darila, pošljejo naj svoje nekolekovane prošnje zadnji čas do konca junija t. l. podpisanemu odseku. V prošnji je povedati, kedaj je bila ograda dokončana in koliko meri.

Konjerejski odsek c. k. kmetijske družbe
v Ljubljani 1. aprila 1886.

Dr. Teodor Rudesch,
prvomestnik.

Pravi čas oranja.

Obdelovanje zemlje v naših krajih je še zelo zanemarjeno, posebno velja to o oranji. Zaradi tega hočem o tej stvari podati častitim čitateljem nekaj člankov o oranji.

O načinu in času porabe raznega orodja za obdelovanje zemlje odločiti se je vedno po natančnem pretresovanju vseh merodajnih razmer. Odločilno važnost ima stanje zemlje, to je, kakošna je zemlja vsled rastline, ki je poprej na nje rastla, kako je bila zemlja obdelana in kakošno je vreme. Akoravno je mogoče podati marsikatera splošna vodila, po katerih se je pri obdelovanju zemlje ravnati, vendar jamči dober uspeh pri tem važnem kmetijskem opravilu dolgoletno opazovanje ter praktične izkušnje. V splošnem je oranje tako vrediti, da dosežemo namen oranja, to je,

izboljšanje zemlje kolikor mogoče z majhnimi silami in v kratkem času. Z obdelovanjem zemlje povečamo prostor, v katerem se rastline razvijajo, storimo globokejo gorenjo zemljino plast ter pokončamo plevel. Pri obdelovanju zemlje s plugom nam je paziti 1. na pravi čas oranja, 2. na globokost in širokost oranja, 3. na obdelovanje mrtvice (spodnje plasti), 4. na vpadabljanje površja, 5. na število razorov, 6. na prostor in 7. na plugovo delo. V današnjem članku hočem pisati o pravem času oranja.

Pravi čas oranju je odvisen od zemljine vlažnosti. Zemlja ne sme biti presuha, pa tudi ne premokra, ampak naj je lo toliko vlažna, da se ravno še skupaj drži in plugu kolikor mogoče malo opira. Tako zemljo imenujemo „godno“. Spomladi pred setvijo in pri oranji ilovnate in glinaste zemlje se je ogibati oranja v vlažnih tleh. Neškodljivo ali vsaj manj škodljivo je oranje vlažne zemlje pred zimo, za praho ali sploh peščene zemlje. Pri oranji vlažne težke zemlje naredijo se kepe, katere je težko ali pa tudi nemogoče razdrobiti. Tudi pokončevanje plevela je v vlažni zemlji nemogoče.

Pri težki ilovnati ali glinasti zemlji suhi zorani delajo se, če jo je sploh mogoče orati, tudi kepe, katere razdrobiti stane veliko denarja in truda. Suha, peščena zemlja se pa izsuši še bolj vsled nepravčasnega oranja, nasproti temu nedostatku izgine pri taki zemlji prednost, vsled katere je iz suhe zemlje lože plevel s koreninami iztrebiti.

Razoranje strnišča, ledine itd. je lože, če je zgornjo plast poprej nekoliko pomočil dež. Ravno tako je lože obdelati kepasto njivo po dežju, ker dež kepe zmečča ter nekoliko razdrobi.

Kako ravnati z oziminami.

Letošnja zima je bila izredno dolga. Sredi sušca bilo je snega zmrznjenega in trdega, da so po njem hodili in vozili, kakor po tlakani cesti. Ozimine so posebno v mokrotnih in dobro gnojenih legah mnogo trpele. Marsikateri kmetovalec stoji sedaj pred svojo njivo, ko je sneg skopnel, in se povprašuje, kaj bi storil, bi li pustil, kakor je, ali bi vse podoral.

